

**UCHWAŁA NR LX/416/2023
RADY MIEJSKIEJ ŁĄDKA-ZDROJU**

z dnia 26 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn.zm.) w związku z art. 41 ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.) Rada Miejska Łądko-Zdroju uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz

Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023- 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łądko-Zdroju.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Łądko-Zdroju

Małgorzata Bednarek



**PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE **ŁĄDEK-ZDRÓJ**
NA LATA 2023-2026**





WYKAZ SKRÓTÓW:

- CKiR – Centrum Kultury i Rekreacji wraz z Biblioteką
- DOPS – Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
- GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej
- IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii
- KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa
- ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji
- PCPP – Powiatowe Centrum Psychologiczno-Pedagogiczne
- PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- PES – podmioty ekonomii społecznej
- PK – Punkt Konsultacyjny
- POZ – placówki ochrony zdrowia
- pp. – punkt procentowy
- PWD – placówki wsparcia dziennego
- KP – Komisariat Policji
- UMiG – Urząd Miasta i Gminy
- ZI – Zespół Interdyscyplinarny



SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	5
CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
POŁOŻENIE	6
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	7
EDUKACJA I WYCHOWANIE	9
INFRASTRUKTURA KULTURALNO-REKREACYJNA	10
ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY	12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE	13
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	16
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE.....	22
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	24
REALIZACJA PROGRAMU	32
ADRESACI PROGRAMU	32
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	32
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	33
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	33
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	34
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	35
BIBLIOGRAFIA.....	36
SPIS RYSUNKÓW	37
SPIS TABEL.....	37
SPIS WYKRESÓW	37



WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023-2026 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Łądek-Zdrój. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łądek-Zdrój na lata 2021-2027.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.



Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez radę gminy, a w przypadku gminy Łądek-Zdrój – Radę Miejską, na okres nie dłuższy niż 4 lata, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023-2026 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.



PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ✓ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
(t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ✓ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym
(t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1608),
- ✓ ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej
(t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 633).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.



CHARAKTERYSTYKA GMINY

POŁOŻENIE

Gmina Łądek-Zdrój jest miejsko-wiejską jednostką administracyjną o statusie gminy uzdrowskiej. Jest położona w powiecie kłodzkim, w województwie dolnośląskim. Graniczy ona z 4 innymi jednostkami, w tym z gminą Złoty Stok, Stronie Śląskie, Bystrzyca Śląska oraz Kłodzko, z kolei od strony wschodniej graniczy z Republiką Czeską. Siedzibą władz lokalnych jest miasto Łądek-Zdrój, które wraz z 9 sołectwami, współtworzy Gminę. Łączna powierzchnia jednostki obejmuje teren o wielkości 117 km², co stanowi 7,1% obszaru całego powiatu. Działalność gospodarcza lokalnej społeczności koncentruje się w szczególności na świadczeniu usług zdrowotnych, rekreacyjnych i turystycznych, gdyż usytuowanie Gminy na obszarze Sudetów, sprzyjające rehabilitacji uwarunkowania przyrodnicze oraz tradycje uzdrowskie, pozytywnie wpływają na rozwój tej gałęzi gospodarczej. Struktura powierzchni Gminy sprzyja również rozwojowi rolnictwa, gdyż jej 43% stanowią użytki rolne, natomiast 49% terenu to obszary leśne, bogate w pomniki przyrody i rzadkie gatunki drzew.

Rysunek 1. Położenie gminy Łądek-Zdrój na mapie powiatu kłodzkiego



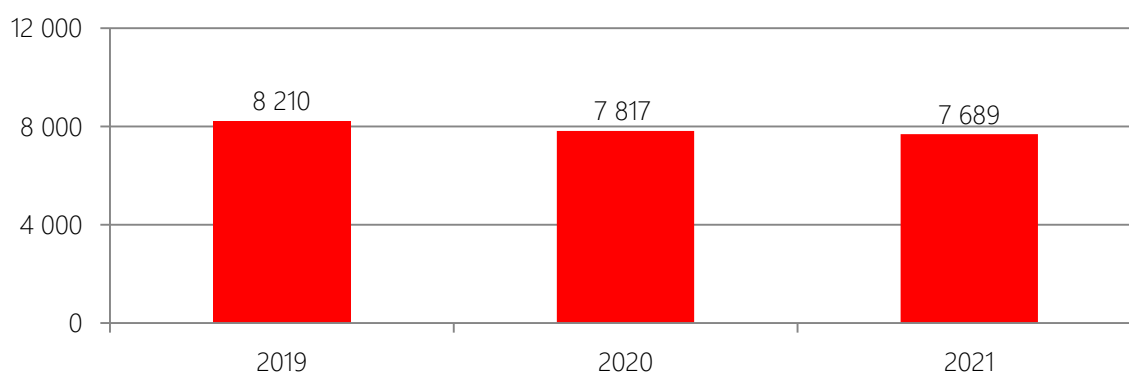
Źródło: <http://google.com/>



SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w gminie Łądek-Zdrój wskazuje na aktualny stan lokalnej społeczności. Na koniec 2021 roku populacja Gminy liczyła 7 689 mieszkańców, w tym 5 115 zameldowanych w mieście Łądek-Zdrój, natomiast na przestrzeni ostatnich trzech lat zauważa się negatywne zjawisko demograficzne, czyli depopulację lokalnej społeczności. W 2019 roku Gmina liczyła 8 210 osób, w roku kolejnym zmniejszyła się o 4,8%, natomiast w 2021 roku spadek wyniósł 1,6% w stosunku do 2020 roku i 6,4% w porównaniu do roku 2019.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Łądek-Zdrój w latach 2019-2021



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W Gminie zauważalna jest dysproporcja mieszkańców ze względu na płeć, jednakże nie jest ona znacząca. W 2021 roku gminę Łądek-Zdrój zamieszkiwały łącznie 4 022 kobiety, które stanowiły 52,3% ogólnej liczby ludności oraz 3 667 mężczyzn, których udział w populacji był niższy o 1,4 pp. i wyniósł 47,7%. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2021 roku wyniósł 110, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 110 kobiet.

Wykres 2. Populacja Gminy z podziałem na płeć w latach 2019-2021



Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>



Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2021 roku na terenie Gminy odnotowanych zostało 39 urodzeń, z kolei liczba zgonów była znacznie wyższa i wyniosła 138, w związku z czym przyrost naturalny ukształtował się na ujemnym poziomie, tj. -99, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu -12,81 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2019-2021 odnotowany został systematyczny spadek wartości przyrostu naturalnego w gminie Łądek-Zdrój, co jest wynikiem sukcesywnego zmniejszania się liczby urodzeń, przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Łądek-Zdrój w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
urodzenia żywe	50	49	39
zgony	94	128	138
przyrost naturalny	-44	-79	-99
przyrost naturalny na 1000 ludności	-5,34	-10,04	-12,81

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Łądek-Zdrój według ekonomicznych grup wieku w 2021 roku przedstawiała się następująco:

- ➔ 14,5% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- ➔ 56,6% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18 a 59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18 a 64 rokiem życia;
- ➔ 28,9% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet jest to powyżej 60 roku życia, natomiast dla mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Poniżej przedstawiony został udział mieszkańców w poszczególnych ekonomicznych grupach wieku w ogólnej populacji Gminy na przestrzeni lat 2019-2021. Jak można zauważyć, w omawianym okresie nastąpiły negatywne przemiany w strukturze wieku mieszkańców, wskazujące na niekorzystne trendy demograficzne. Na przestrzeni ostatnich lat miał miejsce systematyczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w całej populacji Gminy o 1,8 pp., przy jednoczesnym spadku odsetka osób będących w wieku produkcyjnym o 2,9 pp. W 2021 roku w stosunku do 2019 roku udział osób w wieku poniżej 18 roku życia w Gminie uległ wzrostowi o 1,1 pp. Należy zauważyć, iż udział osób starszych w lokalnej społeczności jest dwukrotnie większy niż nieletnich. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w 2021 roku prezentował się nieco mniej korzystnie od wskaźników w całym powiecie kłodzkim, gdyż osoby



w wieku przedprodukcyjnym stanowiły tam 15,8%, w wieku produkcyjnym – 57,4%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 26,8%.

Tabela 2. Udział ludności gminy Łądek-Zdrój według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
wiek przedprodukcyjny	13,4%	14,4%	14,5%
wiek produkcyjny	59,5%	57,5%	56,6%
wiek poprodukcyjny	27,1%	28,1%	28,9%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Gmina Łądek-Zdrój w ramach swojej ustawowej działalności jest podmiotem odpowiedzialnym za organizację placówek oświatowych funkcjonujących na jej terenie.

Na bazę oświatową Gminy składa się:

- ➔ Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Łądku-Zdroju,
- ➔ Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Trzebieszowicach,
- ➔ Zespół Szkół Publicznych w Łądku-Zdroju, w tym:
 - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Janusza Korczaka w Łądku-Zdroju,
 - Liceum Ogólnokształcące im. Andrzeja Zawady w Łądku-Zdroju.

W roku szkolnym 2021/2022 opieką przedszkolną objętych było 115 dzieci, z kolei w szkołach podstawowych i liceum naukę pobierały 542 osoby.

Na terenie Gminy funkcjonuje również publiczna placówka opieki nad dziećmi do lat 3, tj. **Żłobek Gminny w Łądku-Zdroju**, która umożliwia podjęcie aktywności zawodowej rodzicom najmłodszych mieszkańców Gminy. Żłobek dostosowany jest do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz wyposażony w specjalistyczne narzędzia do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci.

W ramach bieżącej działalności placówek szkolnych uczniowie objęci są kompleksowym wsparciem pedagogów, psychologów szkolnych oraz nauczycieli, a gdy zauważona zostanie potrzeba objęcia ucznia specjalistyczną pomocą, kierowani są oni do **Powiatowego Centrum Psychologiczno-Pedagogicznego w Kłodzku**, w ramach którego funkcjonuje Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kłodzku wraz z Filiami w: Nowej Rudzie, Bystrzycy Kłodzkiej oraz Dusznikach-Zdroju.



Ponadto, placówki zapewniają uczniom dostęp do ciepłego posiłku, w tym w ramach programu dożywiania *Posiłek w szkole i w domu*, a władze lokalne organizują dowóz dzieci do placówek szkolnych oraz do szkół specjalnych i ośrodków rehabilitacyjnych w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami. W 2021 roku z transportu finansowanego przez Gminę skorzystało 137 dzieci, w tym 123 osoby zamieszkujące w znacznej odległości od szkoły oraz 14 dzieci objętych kształceniem specjalnym.

W szkołach organizowane są zajęcia doszkalające i rozwijające, w tym koła naukowe i zajęcia sportowe, które uatrakcyjniają czas wolny dzieci i młodzieży, a także pozytywnie wpływają na rozwijanie ich indywidualnych zainteresowań i zdolności. Ważnym elementem wpływającym na rozwój i wychowanie młodych mieszkańców Gminy są świetlice szkolne i świetlice wiejskie, a także Świetlica Środowiskowa w Łądku-Zdroju, która funkcjonuje w Centrum Kultury i Rekreacji. Celem działania Świetlicy jest wsparcie rodziców i opiekunów w wychowywaniu dzieci i młodzieży oraz pomoc w zorganizowaniu opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

W ramach współpracy placówek oświatowych, instytucji kulturalno-rekreacyjnych, a także organizacji pozarządowych animowany jest czas wolny dzieci i młodzieży, czyli organizowane są zajęcia świetlicowe i sportowo-rekreacyjne, organizowane są festyny oraz wdrażane są nowe projekty skierowane do najmłodszych mieszkańców Gminy, ale także dorosłej części społeczeństwa.

! INFRASTRUKTURA KULTURALNO-REKREACYJNA

Prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz dzieci w znacznym stopniu uwarunkowane jest lokalnymi zasobami w zakresie animowania czasu wolnego, a także dostępną infrastrukturą rekreacyjną, kulturalną i sportową. Obecność takich obiektów wpływa na jakość życia lokalnej społeczności, a także warunkuje możliwość integracji społecznej, zarówno rodzin, jak i osób starszych oraz dzieci.

Działalność kulturalną na terenie Gminy koordynuje przede wszystkim **Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju**. Placówka jest samorządową instytucją kultury, służącą rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców. CKiR poza swoją statutową działalnością zajmuje się również prowadzeniem sformalizowanych grup artystycznych, jak Społeczne Ognisko Muzyczne, Międzypokoleniowy Teatr „Stąd” oraz Zespół „Low Fen”. Ośrodek animuje czas wolny lokalnej społeczności organizując m.in. imprezy kulturalne, warsztaty i konkursy. Szeroka oferta placówki skierowana jest zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do dorosłych mieszkańców Gminy.



Zadania w zakresie zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych i informacyjnych prowadzi **Biblioteka Centrum Kultury i Rekreacji w Łądku-Zdroju**, w ramach której funkcjonuje oddział dla osób dorosłych oraz dla dzieci. Placówka poza swoją podstawową działalnością, angażuje się w różnego rodzaju inicjatywy kulturalne organizowane na terenie Gminy, we współpracy z innymi podmiotami. W ramach działalności Biblioteki prowadzone jest koło teatralne „Ale Teatr”, koło plastyczne, klub malucha i klub przedszkolaka, a także organizowane są lekcje biblioteczne dla uczniów.

Zadania w zakresie sportu i rekreacji w gminie Łądek-Zdrój realizuje Centrum Kultury i Rekreacji, a także lokalne kluby sportowe. Na terenie Gminy dostępna jest rozbudowana infrastruktura sportowo-rekreacyjna, w tym stadiony gminne, boiska sportowe, kompleks sportowy „Orlik”, szkolne hale sportowe, place zabaw i siłownie zewnętrzne. Dodatkowo, w Gminie funkcjonuje wyciąg narciarski, Ekologiczny Park Edukacyjny „Wojtusiowy Park” z Pump Track’iem oraz obecne są liczne trasy rowerowe, umożliwiające eksplorację lokalnych zabytków i przyrody.



ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących lub prowadzących działalność na terenie gminy Łądek-Zdrój należą:

- ➔ Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ➔ Urząd Miasta i Gminy,
- ➔ Komisariat Policji,
- ➔ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ➔ Punkt Konsultacyjny,
- ➔ Grupa Wsparcia dla Osób Uzależnionych od Alkohol,
- ➔ Zespół Interdyscyplinarny,
- ➔ Centrum Kultury i Rekreacji,
- ➔ placówki oświatowe,
- ➔ placówki ochrony zdrowia,
- ➔ placówki wsparcia dziennego,
- ➔ organizacje pozarządowe i kościelne.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym, narkotykowym i behawioralnym na terenie gminy Łądek-Zdrój należy zaliczyć:

- ➔ pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- ➔ specjalistę terapii uzależnień i psychologa pełniących dyżury w Punkcie Konsultacyjnym,
- ➔ członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ➔ pracowników i specjalistów Ośrodka Pomocy Społecznej,
- ➔ funkcjonariuszy Policji,
- ➔ sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- ➔ pracowników placówek ochrony zdrowia.

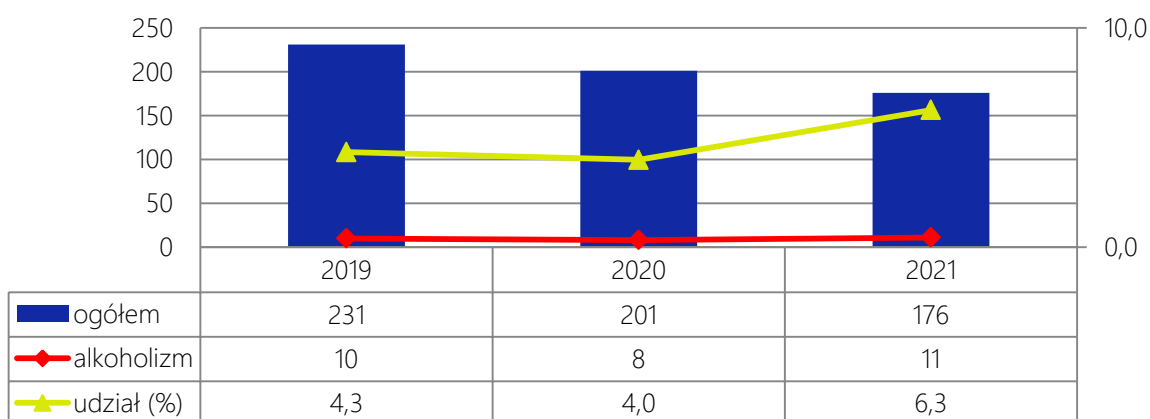


PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2021 roku w gminie Łądek-Zdrój wystąpiła konieczność udzielenia pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu w przypadku 11 spośród 176 rodzin objętych wsparciem z pomocy społecznej, w wyniku czego w przedmiotowym roku z alkoholizmem zmagало się 6,3% wszystkich rodzin będących beneficjentami OPS. Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu uzależnienia od alkoholu ulegała wahaniom, natomiast ogólna liczba rodzin systematycznie malała, w wyniku czego udział rodzin dotkniętych uzależnieniem od alkoholu również się wahał. W 2021 roku odnotowany został najwyższy udział rodzin alkoholowych objętych wsparciem w ogóle rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w Gminie w latach 2019-2021 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

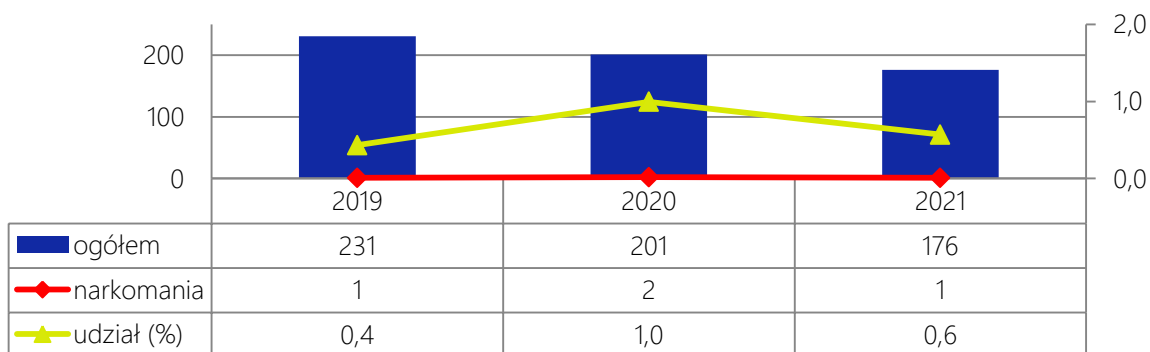


Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019, 2020 i 2021 rok



W latach 2019-2021 mieszkańcy gminy Łądek-Zdrój zmagali się również z problemem narkomanii i korzystali w związku z tym z pomocy społecznej. W 2019 roku pomocą OPS objęto 1 rodzinę, w roku kolejnych ich liczba zwiększyła się i wyniosła 2, z kolei w 2021 roku narkomania była powodem udzielenia pomocy i wsparcia ponownie 1 rodzinie zamieszkującej Gminę.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu narkomanii w Gminie w latach 2019-2021 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019, 2020 i 2021 rok

Według statystyk Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (obecnie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom), Polskę zamieszkuje 766 tysięcy osób uzależnionych od alkoholu, tj. ok. 2% całej populacji, 1,5 miliona osób to pełnoletnie osoby żyjące w pobliżu lub z osobą uzależnioną (ok. 4%), kolejne 1,5 miliona osób stanowią dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych (ok. 4%), a 2,3 miliona Polaków to osoby pijące szkodliwie (ok. 5-7%)¹. Na podstawie powyższej statystyki, można założyć, iż w Gminie mieszkają 154 osoby uzależnione, 308 osób współuzależnionych, kolejne 3058 dzieci wychowuje się w rodzinie alkoholowej, a 385-539 osób kultywuje szkodliwy wzorec spożywania alkoholu.

Kolejną kwestią poddaną analizie są działania podejmowane przez funkcjonariuszy Policji zmierzające do ograniczenia skali problemu uzależnienia oraz przemocy, w tym podejmowania zachowań niebezpiecznych dla otoczenia, jak np. prowadzenia pojazdów w stanie pod wpływem lub po spożyciu alkoholu oraz spożywania alkoholu w miejscach publicznych. W latach 2020-2021 w Gminie nie zaistniała konieczność podjęcia przez funkcjonariuszy działań w tym zakresie, jednakże w 2019 roku funkcjonariusze zatrzymali 17 osób w pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia oraz zatrzymali 2 nieletnich mieszkańców Gminy w policyjnych izbach dziecka lub odwieźli ich do domów rodzinnych.

¹ <http://www.parpa.pl/index.php/33-analizy-badania-raporty/132-statystyki>



Na przestrzeni ostatnich lat służby bezpieczeństwa podjęły również działania na rzecz ograniczenia zjawiska kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu oraz w zakresie przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Podejmowane przez funkcjonariuszy interwencje i rutynowe kontrole umożliwiają sukcesywne eliminowanie niepożądanych zjawisk związanych z nietrzeźwością w przestrzeni publicznej oraz prewencję zachowań przemocowych w rodzinach, a prowadzone działania, zajęcia w szkole i kampanie edukacyjne wzmacniają pożądane postawy wśród dzieci i młodzieży.

W 2021 roku podjęto łącznie 16 interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków, zatrzymano 44 nietrzeźwe osoby w pomieszczeniach policyjnych, odebrano prawo jazdy 28 kierowcom, a także przeprowadzono 315 interwencji związanych z przemocą w rodzinie. W porównaniu do 2019 roku odnotowany został wzrost w zakresie liczby zatrzymań osób nietrzeźwych o 5%, kierowców o 22%, a także interwencji w związku z przemocą o 14%. W przypadku liczby interwencji podejmowanych w związku z nadużywaniem alkoholu i narkotyków nastąpił spadek o 59%. Niniejsze statystyki wskazują na zasadność prowadzenia dalszych działań interwencyjno-prewencyjnych oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy. Mając to na uwadze, funkcjonariusze Policji prowadzą szereg oddziaływań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców Gminy w różnym wieku. Wśród nich wskazać należy program „Wzorowy Senior”, „Razem Bezpieczniej”, „Bezpieczne Wakacje”, „Cyberbezpieczny Senior” oraz „Bezpieczna droga do szkoły”, a także cykliczne działania – „Akcja Trzeźwy Poranek” i „Akcja Znicz”.

Tabela 3. Działania funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Łądku-Zdroju w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	42	31	44
liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków	39	28	16
liczba nietrzeźwych kierujących oraz zatrzymanych praw jazdy	23	17	28
liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie	276	246	315

Źródło: Informacja dotycząca działalności Komisariatu Policji w Łądku-Zdroju w latach 2019-2021



DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju, powołana do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.). Zarówno w 2021 roku, jak i latach poprzednich Komisja liczyła 5 osób.

Dane dotyczące działań GKRPA w Łądku-Zdroju podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2019-2021 przedstawione zostały w poniższej tabeli. W 2021 roku członkowie Komisji przeprowadzali rozmowy motywacyjne i interwencyjne z 51 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz rozmowy diagnozujące sytuację w rodzinie z 45 członkami rodzin osób uzależnionych. W przedmiotowym roku wystąpiono również do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 1 osoby zmagającej się z chorobą alkoholową oraz podjęto działania w celu orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia także wobec 1 mieszkańca Gminy. W latach poprzednich Komisja również podejmowała działania w tym zakresie, a w omawianym okresie liczba osób uzależnionych, z którymi kontaktowali się członkowie Komisji ulegała wahaniom, jednakże liczba osób współuzależnionych, z którymi spotkali się specjaliści znacząco się zwiększyła. W przypadku liczby czynności związanych z obowiązkiem poddania się leczeniu oraz liczby osób zobowiązanych do leczenia uzależnienia w 2021 roku odnotowany został spadek w stosunku do 2019 roku.

Tabela 4. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju wobec osób uzależnionych w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	52	37	51
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	4	35	45
liczba osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	5	1	1
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	4	0	1

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok



Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy w rodzinie, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, stosującymi ją oraz jej świadkami. W 2021 roku członkowie Komisji skontaktowali się z 2 osobami stosującymi przemoc w rodzinie, 2 świadkami przemocy oraz 7 osobami doświadczającymi przemocy. W stosunku do lat poprzednich nastąpiły zmiany w analizowanych aspektach, gdyż w 2021 roku w porównaniu do 2019 roku liczba osób stosujących przemoc zmniejszyła się o 33%, a świadków o 50%. W przypadku liczby osób doświadczających przemocy odnotowany został wzrost o 75%. Podczas prowadzonych spotkań podejmowana była interwencja mająca na celu zmianę zachowań osób dopuszczających się przemocy oraz zmotywowanie ich do udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, z kolei podczas rozmów z osobami dotkniętymi przemocą informowano je o dostępnych w Gminie formach wsparcia.

Tabela 5. Liczba osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w Łądku Zdroju w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	4	5	7
liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	3	3	2
liczba świadków przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	4	2	2
liczba rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy	2	3	4
liczba rozmów motywujących sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	2	3	4
liczba rozmów z osobą doznającą przemocy w rodzinie w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	2	2	3

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

Mieszkańcy Gminy doświadczający sytuacji kryzysowych mają możliwość uzyskania pomocy i wsparcia w **Punkcie Konsultacyjnym**. W 2021 roku w Punkcie porad i konsultacji udzielał certyfikowany specjalista terapii uzależnień oraz psycholog.

Działalność Punktu obejmuje w szczególności rozpoznawanie problemu zgłaszanego przez klienta, motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu, motywowanie osób pijących ryzykownie

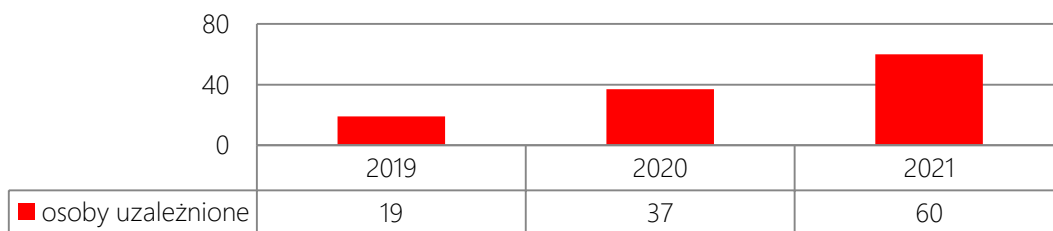


i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia i udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym.

W 2021 roku specjaliści spotkali się łącznie z 60 osobami zmagającymi się z uzależnieniem od alkoholu, w tym 12 osób skorzystało ze wsparcia psychologa, a 48 zostało objętych pomocą terapeutyczną. W latach 2019-2021 liczba osób dotkniętych uzależnieniem zgłaszających się po wsparcie specjalistów ulegała systematycznemu wzrostowi, który w omawianym okresie ukształtował się na poziomie 216%. Dodatkowo, w przedmiotowym roku terapeuta przeprowadził 13 rozmów wspierających z osobami utrzymującymi abstynencję, 5 rozmów z rodzicami/opiekunami w zakresie bezradności i problemów wychowawczych, a także udzielił wsparcia 9 osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Analiza danych statystycznych GKRPA wskazuje na konieczność stałego rozwijania lokalnego systemu wsparcia oraz upowszechniania informacji o dostępnych w Gminie formach pomocy dla mieszkańców znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Wykres 5. Dane w zakresie liczby osób z problemem alkoholowym korzystających z porad w Punkcie w latach 2019-2021



Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za lata 2019-2021

Ważnym elementem lokalnego systemu wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniem jest **Grupa Wsparcia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu**, która prowadzona jest przez terapeutę w Punkcie Konsultacyjnym. Spotkania odbywają się w czwartki w godzinach 17.00-20.00, a w 2021 roku zostały one zorganizowane 42 razy.

W zakresie działalności profilaktycznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Urzędem Miasta i Gminy, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i organizacjami pozarządowymi inicjuje szereg działań edukacyjnych dla najmłodszej części społeczeństwa, ale także rodziców i nauczycieli. Kluczowym zasobem Gminy w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych są **placówki wsparcia dziennego**, czyli 4 świetlice środowiskowe dla dzieci i młodzieży, które zlokalizowane są w Trzebieszowicach, Skrzynce, Radochowiu i Konradowie. Placówki animują czas wolny dzieci, a prowadzone zajęcia wzmacniają ich postawy abstynenckie



oraz umożliwiają prawidłową integrację rówieśniczą. W 2021 roku działalność 3 świetlic była zawieszona, a do palcówki wparcia dziennego w formie opiekuńczej z programem wychowawczym uczęszczało 12 dzieci, w tym 10 wychowujących się w rodzinach alkoholowych.

W latach 2019-2021 w Gminie nie były prowadzone programy profilaktyczne rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA, niemniej w analizowanym okresie organizowane były inne formy działań profilaktycznych, niebędące ustrukturyzowanymi programami. W 2021 roku jednorazowymi pogadankami i prelekcjami objęto 15 dzieci, spektakle skierowano do 98 widzów, zorganizowano festyny i imprezy plenerowe, w których uczestniczyło kolejno 256 i 8 osób, a także ogłoszono konkursy artystyczne, w których udział wzięły 52 osoby.

Dodatkowo, uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Łądek-Zdrój systematycznie uczestniczą w oddziaływaniach profilaktycznych organizowanych w ramach ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. W ramach kampanii rozdane zostały pakiety edukacyjne w postaci różnorodnych i atrakcyjnych broszur, ulotek adresowanych do dzieci, rodziców i nauczycieli, a także organizowane były zajęcia wzmacniające abstynencję w dorosłym życiu.

Członkowie GKRPA w Łądku-Zdroju uczestniczą również w specjalistycznych szkoleniach mających na celu podniesienie jakości oraz skuteczności ich pracy – w 2019 i 2021 roku wzięli w nich udział wszyscy członkowie Komisji, tj. po 5 osób, natomiast w 2020 roku takie działania nie były prowadzone.

Wykres 6. Liczba członków GKRPA w Łądku-Zdroju uczestniczących w szkoleniach w latach 2019-2021

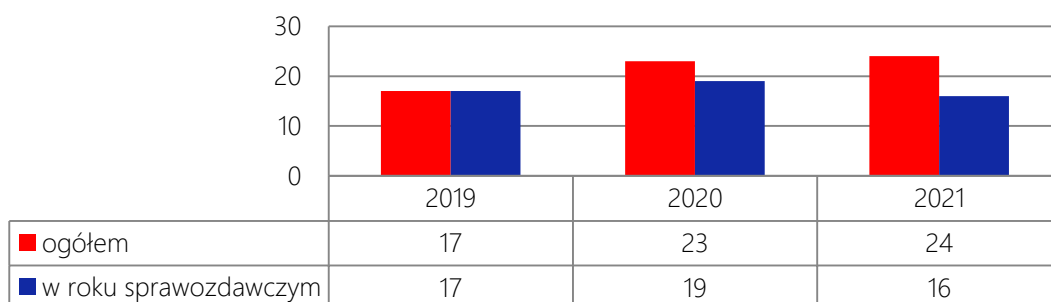


Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok



Problem uzależnień często skorelowany jest z innymi występującymi w rodzinach problemami, uniemożliwiającymi prawidłowe życie społeczne. Wśród nich znajduje się również przemoc w rodzinie, w związku z czym konieczne jest udzielanie osobom uzależnionym i współuzależnionym wieloaspektowego wsparcia i podejmowanie współpracy międzyinstytucjonalnej w ramach lokalnego systemu pomocy. Kluczową rolę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wsparcia ofiar przemocy pełni w Gminie **Zespół Interdyscyplinarny w Łądku-Zdroju**, który podejmuje bezpośrednią pracę z rodzinami, w których występuje przemoc. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie następuje wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Na przestrzeni analizowanych ostatnich trzech lat, liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” ulegała systematycznemu wzrostowi. W 2021 roku liczba rodzin, w których członkowie Zespołu prowadzili pracę wyniosła 24, w tym 16 procedur zainicjowano w roku sprawozdawczym.

Wykres 7. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021



Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za 2019, 2020 i 2021 rok

Osoby doznające przemocy w rodzinie oraz dopuszczające się zachowań przemocowych wobec członków swoich rodzin objęte są wieloaspektowym wsparciem Zespołu oraz innych podmiotów pomocowych w Gminie, w tym Policji, ochrony zdrowia, oświaty i Sądu. W Gminie utworzony został Punkt Konsultacyjny, który czynny jest w każdą ostatnią środę miesiąca w godzinach 16.00-17.30 w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Specjalistyczne wsparcie świadczone jest przez psychologa, do którego kierowane są wszystkie osoby uwikłane w przemoc w rodzinie.

W 2021 roku ze wsparcia psychologa skorzystało 10 mieszkańców Gminy, 16 osób zostało skierowanych na spotkanie z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku ze stosowaniem przemocy i możliwym uzależnieniem, a 3 osoby skorzystały z pomocy i wsparcia



specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Na przestrzeni analizowanych lat odnotowany został wzrost liczby osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” skierowanych do GKRPA, a w 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich zaistniała konieczność objęcia 3 osób uwikłanych w przemoc specjalistyczną pomocą w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

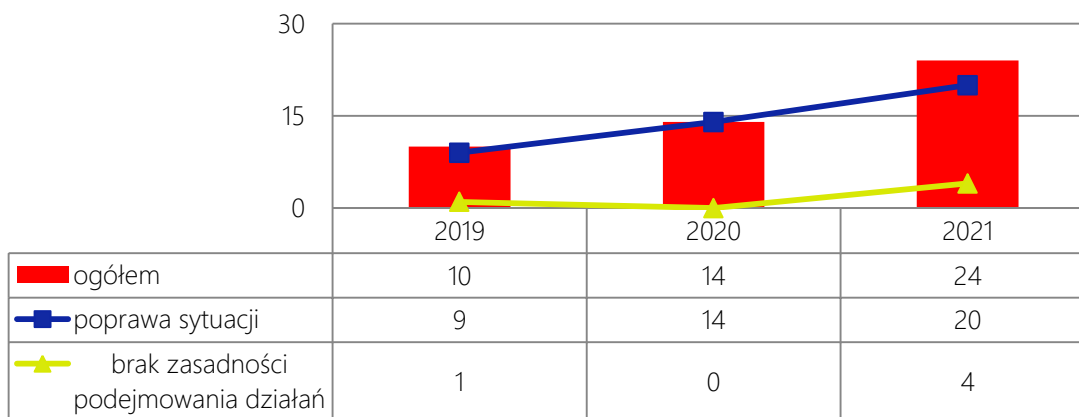
Tabela 6. Działania wobec osób uwikłanych w przemoc w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób stosujących przemoc skierowanych do GKRPA	12	10	16
liczba osób uczestniczących w spotkaniach z psychologiem w Punkcie Konsultacyjnym	brak danych	brak danych	10
liczba osób korzystających ze wsparcia terapeuty/psychologa w Ośrodku Interwencji Kryzysowej	0	0	3

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za 2019, 2020 i 2021 rok

W latach 2019-2021 liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ulegała systematycznemu wzrostowi, który ukształtował się na poziomie 140%. W 2021 roku w Gminie zakończono 24 procedury, w tym 20 w wyniku ustania przemocy na skutek podejmowanych przez grupy robocze działań oraz 4 z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Wykres 8. Dane dotyczące zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021



Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za 2019, 2020 i 2021 rok

Specjalistyczne wsparcie świadczone jest również mieszkańcom Gminy w ramach instytucji funkcjonujących poza jej terenem, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, a członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego motywują osoby z problemami przemocy i uzależnień (uzależnione i współuzależnione) do skorzystania z ich oferty i poprawy swojej sytuacji społeczno-rodzinnej.

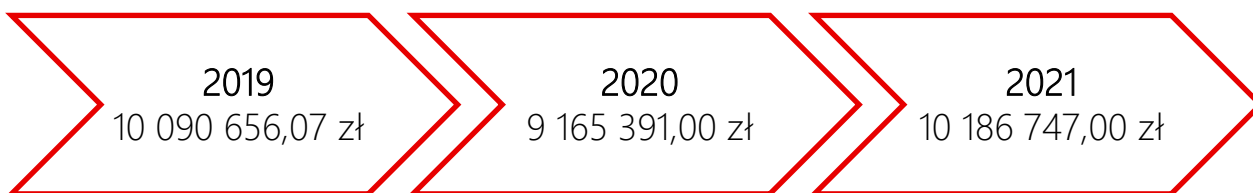


RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W roku 2021 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 10 186 747,00 zł, w tym najwięcej, bo 4 585 015,00 zł o zawartości alkoholu do powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu 4,5% (oraz piwa) wyniosła w Gminie 4 346 946,00 zł, a o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) – 1 254 786,00 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1. Można zauważyć, że na przestrzeni lat 2019-2021 wartość sprzedanego alkoholu ulegała wahaniom, jednakże w 2021 roku była najwyższa. W 2021 roku w porównaniu do 2019 roku nastąpił wzrost o 96 090,93 zł, tj. 1%.

Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Łądek-Zdrój w latach 2019-2021



Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

W 2021 roku Gminę zamieszkiwało łącznie 7 116 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 431,53 zł, a na przestrzeni ostatnich trzech lat odnotowany został systematyczny wzrost w tym zakresie, który w porównaniu do 2019 roku ukształtował się na poziomie 7%.

Rysunek 3. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca na terenie gminy Łądek-Zdrój w latach 2019-2021

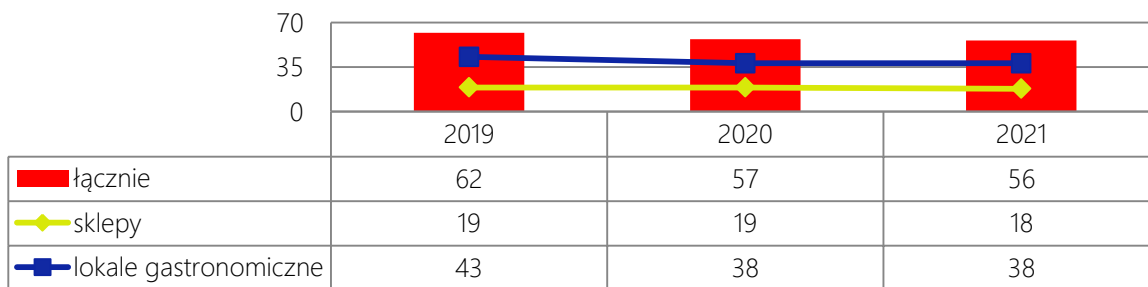


Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok



W roku 2021 w Gminie działalność prowadziło łącznie 56 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 18 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 38 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). W 2021 roku w porównaniu do lat poprzednich liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych uległa zmniejszeniu, a powodem tego mogła być pandemia COVID-19. W stosunku do 2019 roku liczba funkcjonujących w Gminie punktów zmniejszyła się o 6, w tym 1 sklep i 5 lokali gastronomicznych.

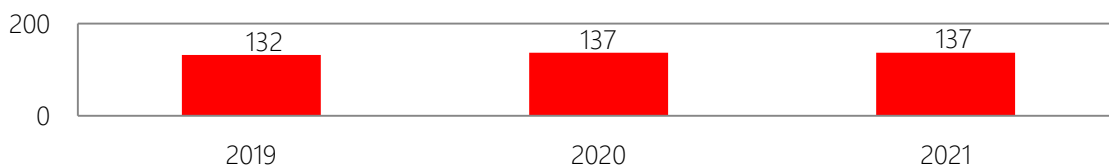
Wykres 9. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie w latach 2019-2021



Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

W 2021 roku, podobnie jak w roku poprzednim, w gminie Łądek-Zdrój na 1 punkt sprzedaży alkoholu przypadało 137 osób, z kolei w roku 2019 było to 132 mieszkańców. W ostatnich latach na terenie Gminy nastąpił niewielki wzrost liczby mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu, co świadczy o zmniejszeniu się fizycznej dostępności do miejsc podaży alkoholu na jej obszarze, wskutek zmniejszenia się liczby sklepów i lokali gastronomicznych. Należy również mieć na uwadze, iż obecność konkurencji na lokalnym rynku alkoholowym może negatywnie wpłynąć na praktyki sprzedaży przedsiębiorców, w szczególności w zakresie przestrzegania zasad odpowiedzialnej sprzedaży przez osoby zatrudnione w punktach, czyli m.in. niepodawania alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Dla porównania należy zauważyć, iż w 2021 roku w całym województwie dolnośląskim liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu wynosiła 287, z w całej Polsce – 299, co wskazuje na znacznie większą dostępność alkoholu w Gminie niż w regionie i kraju.

Wykres 10. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w gminie Łądek-Zdrój w latach 2019-2021



Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok



CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Zmniejszenie skali problemu uzależnień w Gminie oraz ograniczenie konsekwencji społeczno-zdrowotnych wynikających z alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych, poprzez kompleksowe wsparcie osób dotkniętych tymi problemami i wzmocnienie lokalnych oddziaływań profilaktycznych.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Zmiana szkodliwego modelu spożywania alkoholu, sięgania po substancje oraz podejmowania niekontrolowanych zachowań, poprzez zwiększenie wiedzy mieszkańców w zakresie negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych uzależnień, w tym behawioralnych.
2. Zwiększanie dostępności terapeutycznej i profesjonalnego wsparcia dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz od czynności, a także członków ich rodzin, poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego, rozwijanie lokalnego systemu wsparcia oraz wspomaganie działalności instytucji, osób fizycznych i podmiotów trzeciego sektora.
3. Monitorowanie skali uzależnień w Gminie oraz rozpoznawanie środowisk dotkniętych nimi.

Cel operacyjny 1: Zmiana szkodliwego modelu spożywania alkoholu, sięgania po substancje oraz podejmowania niekontrolowanych zachowań, poprzez zwiększenie wiedzy mieszkańców w zakresie negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych uzależnień, w tym behawioralnych.

Przewidywane rezultaty:

- ✓ Ograniczenie skali spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy.
- ✓ Zmiana modelu picia alkoholu wśród mieszkańców.
- ✓ Wyeliminowanie dostępu do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.
- ✓ Zmniejszenie konieczności podejmowania działań interwencyjnych wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim.
- ✓ Popularyzowanie wiedzy na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia w Gminie i regionie.
- ✓ Podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i wzmocnienie postaw abstynenckich.



- ✓ Podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia, w tym psychicznego oraz bezpieczeństwa i zaburzeń behawioralnych.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UMiG, GKRPA, ZI, OPS, KP, NGO, CKiR, PWD, placówki oświatowe
2.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU (wcześniej PARPA i KBdsPN), ORE, IPiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UMiG, GKRPA, OPS, placówki oświatowe
3.	Promowanie wśród pedagogów, wychowawców i osób pracujących z dziećmi szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla realizatorów programów profilaktycznych.	UMiG, GKRPA, ZI, OPS, placówki oświatowe
4.	Wzmacnianie umiejętności psychospołecznych dzieci poprzez prowadzenie programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, w tym rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UMiG, GKRPA, ZI, KP, NGO, PWD, placówki oświatowe
5.	Rozwijanie dostępnych w Gminie alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz popularyzowanie ich w społeczności lokalnej, poprzez promowanie zdrowego stylu życia.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UMiG, PWD, NGO, placówki oświatowe
6.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba rodziców/ nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	UMiG, GKRPA, OPS, PWD, ZI, NGO, placówki oświatowe



7.	Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych warsztatów na temat niebezpieczeństw w sieci połączonych z pokazem serii filmików profilaktycznych.	Liczba zorganizowanych pogadanek. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.	UMiG, GKRPA, placówki oświatowe
8.	Organizowanie spotkań na temat konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z podejmowania się działalności w zakresie dystrybucji i sprzedaży nielegalnych substancji, w tym narkotyków i dopalaczy, wśród dzieci i młodzieży, a także przekazywanie takich informacji rodzicom podczas spotkań z wychowawcami w szkołach.	Liczba uczestników pogadanek. Liczba spotkań z rodzicami, podczas których poruszono temat handlu narkotykami.	UMiG, GKRPA, OPS, KP, placówki oświatowe
9.	Popularyzowanie informacji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pomocą ulotek, broszur i plakatów.	Szacunkowa liczba odbiorców i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz promocyjnych.	UMiG, OPS, GKRPA, ZI, PK, PWD, KP, POZ, NGO, placówki oświatowe
10.	Popularyzowanie informacji dotyczących FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) wśród dorosłych mieszkańców oraz starszych uczniów poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych i organizowanie prelekcji.	Szacunkowa liczba odbiorców materiałów edukacyjnych. Liczba uczestników pogadanek.	UMiG, OPS, GKRPA, NGO, POZ, placówki oświatowe
11.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom.	Liczba kampanii. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UMiG, OPS, GKRPA, ZI, PK, PWD, KP, NGO, PCPP, PCPR, POZ, placówki oświatowe
12.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	UMiG, GKRPA, ZI, OPS, POZ, placówki oświatowe



13.	Stała współpraca z Policją, OPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, placówkami wsparcia dziennego, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami abstynenckimi, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmocnienia i promowania postaw abstynenckich.	UMiG, GKRPA, ZI, OPS, PK, CKiR, KP, NGO, PWD, placówki oświatowe
14.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim oraz podejmowania działań pokontrolnych.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	UMiG, GKRPA
15.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów, w których prowadzi się sprzedaż alkoholu.	Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych. Liczba osób objętych działaniami.	UMiG, GKRPA
16.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba podjętych interwencji.	UMiG, KP, GKRPA
17.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKRPA

Cel operacyjny 2: Zwiększanie dostępności terapeutycznej i profesjonalnego wsparcia dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz od czynności, a także członków ich rodzin, poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego, rozwijanie lokalnego systemu wsparcia oraz wspomaganie działalności instytucji, osób fizycznych i podmiotów trzeciego sektora.

Przewidywane rezultaty:

- ✓ Zwiększenie skuteczności oddziaływań skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego.
- ✓ Poprawa ogólnej kondycji psychospołecznej lokalnej społeczności.
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób po zakończeniu leczenia odwykowego.



- ✓ Reintegracja osób dotkniętych uzależnieniami i przemocą oraz członków ich rodzin w lokalnej społeczności.
- ✓ Zwiększenie dostępnych w Gminie form wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w problem przemocy w rodzinie.
- ✓ Profilaktyka podejmowania zachowań i czynności deregulujących prawidłowe funkcjonowanie dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców w lokalnej społeczności.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego w przedmiocie uzależnień.	Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego.	UMiG, GKRPA, PK
2.	Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz w zakresie uzależnień behawioralnych.	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego.	GKRPA
3.	Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego przez członków GKRPA.	Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie.	GKRPA, PK
4.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	GKRPA
5.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe.	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.	GKRPA
6.	Wszczywanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI, a także powiadomienie KP lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	GKRPA, KP, ZI, prokuratura



7.	Organizowanie innych form wsparcia i pomocy osobom z problemem uzależnień oraz dotkniętych przemocą.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba podjętych działań.	UMiG, NGO, PK, OPS, GKRPA, placówki oświatowe
8.	Wzmacnianie samopomocowego ruchu wsparcia, poprzez popularyzowanie informacji o działalności Grupy Wsparcia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu oraz tworzenie warunków do powstania grupy wsparcia dla osób współuzależnionych.	Liczba grup wsparcia w Gminie. Średnia liczba osób uczestniczących w spotkaniach.	OPS, GKRPA, ZI, NGO, POZ
9.	Wspieranie NGO, instytucji publicznych i osób prywatnych, które w ramach swojej działalności realizują zadania w zakresie reintegracji zawodowej osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.	Liczba osób z problemem uzależnień, którzy podjęli zatrudnienie w ramach działalności podmiotów ekonomii społecznej.	UMiG, OPS, GKRPA, PES, NGO, osoby prywatne
10.	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych.	Liczba osób objętych poradnictwem. Liczba udzielonych porad.	UMiG, OPS, PK, PCPR, PCPP
11.	Finansowanie zatrudnienia specjalistów do pracy z osobami objętymi pomocą GKRPA i ZI.	Liczba specjalistów świadczących wsparcie.	UMiG, OPS, GKRPA, ZI
12.	Doposażenie Punktu Konsultacyjnego w niezbędny sprzęt oraz materiały do realizowania zadań Programu.	Kwota doposażenia Punktu. Ilość zakupionego sprzętu i materiałów.	UMiG, OPS, GKRPA
13.	Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki oraz członków Komisji.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	UMiG, ZI, GKRPA, KP, OPS, NGO, POZ, placówki oświatowe
14.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy i sposobów jej przeciwdziałania.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy.	UMiG, OPS, GKRPA, ZI, POZ, PWD, placówki oświatowe
15.	Uczestniczenie w spotkaniach, seminariach i konferencjach w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku w rodzinie zmagającej się z uzależnieniem i przemocą.	Liczba uczestników spotkań/seminariów/konferencji.	UMiG, OPS, ZI, GKRPA, NGO, POZ, PCPR, DOPS, KP, placówki oświatowe
16.	Udzielanie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą.	Liczba dzieci objętych wsparciem.	UMiG, OPS, GKRPA, PK



17.	Prowadzenie i rozwijanie działalności placówek wsparcia dziennego w Gminie dla dzieci i młodzieży, w tym wychowujących się w rodzinach alkoholowych, a także wdrażanie w placówkach oddziaływań socjoterapeutycznych i integracyjnych.	Liczba placówek wsparcia dziennego. Liczba dzieci objętych opieką wychowawców.	UMiG, OPS, GKRPA
18.	Organizowanie i finansowanie uczestnictwa dzieci wychowujących się w rodzinach zmagających się z problemem uzależnień i przemocy w koloniach i obozach z programem socjoterapeutycznym oraz z programem zajęć opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba dzieci uczestniczących w obozach i koloniach.	UMiG, OPS, GKRPA, NGO, PCPR
19.	Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku.	Liczba dzieci korzystających ze wsparcia w formie animowania czasu wolnego i wypoczynku.	UMiG, OPS, GKRPA, NGO, PCPR
20.	Dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania z obowiązkowym programem profilaktycznym świadomie ukierunkowanym na profilaktykę oraz włączeniem dzieci i młodzieży z grup ryzyka do pozytywnej grupy rówieśniczej.	Liczba dzieci objętych programem profilaktycznym w ramach zajęć pozalekcyjnych.	UMiG, OPS, GKRPA, placówki oświatowe, PWD, NGO
21.	Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjnego w zakresie świadczenia wsparcia dla osób z problemem uzależnienia i współuzależnienia, w tym zmagającym się z zaburzeniami behawioralnymi, a także prowadzenie konsultacji dla osób uzależnionych od Internetu, zakupów, hazardu i pracy.	Liczba osób i udzielonych im porad na temat uzależnień behawioralnych.	UMiG, GKRPA, PK
22.	Świadczenie wsparcia w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej osobom po zakończeniu leczenia odwykowego.	Liczba osób z Gminy objętych działaniami Klubów/Centrów Integracji Społecznej w Powiecie. Liczba osób, które ukończyły zajęcia w Klubie/Centrum. Liczba osób po zakończonym leczeniu odwykowym, które ukończyły zajęcia w Klubie/Centrum.	UMiG, OPS, NGO



23.	Inicjowanie działań w kierunku utworzenia Klubu Integracji Społecznej w Gminie.	Liczba podjętych działań w kierunku utworzenia Klubu.	UMiG, OPS
24.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych.	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt społeczny.	UMiG, OPS

Cel operacyjny 3: Monitorowanie skali uzależnień w Gminie oraz rozpoznawanie środowisk dotkniętych nimi.

Przewidywane rezultaty:

- ✓ Niezwłoczne i skuteczne rozpoznawanie rodzin i osób przejawiających trudności na skutek uzależnień.
- ✓ Organizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych.
- ✓ Skuteczniejsze i szybsze świadczenie niezbędnej pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba zrealizowanych badań.	UMiG, GKRPA, OPS, PWD, ZI, POZ, PK, KP, PCPR, placówki oświatowe
2.	Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa w zakresie wymiany informacji dotyczących lokalnej polityki w zakresie uzależnień, a także wdrażanych działań pomocowych i osób korzystających z nich.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, oraz uzależnieniom behawioralnym. Liczba działań podjętych we współpracy z innymi podmiotami.	GKRPA, UMiG, OPS, PK, ZI, POZ, KP, PCPP, PWD, POZ, placówki oświatowe



3.	Wzmoczenie działań funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji.	UMiG, KP
4.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu, zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	Liczba punktów sprzedaży alkoholi. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu.	UMiG, GKRPA

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023-2026 jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023-2026 realizowany będzie po uchwaleniu go przez Radę Miejską, tj. od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2026 roku.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Łądek-Zdrój z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.



ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Łądeka-Zdroju.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określona przez Radę Miejską, wynosi:
 - 1) 83 – o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
 - 2) 73 – o zawartości powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 3) 73 – o zawartości powyżej 18 % alkoholu.
2. Na terenie Gminy Łądek-Zdrój ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości – 115.
3. Na terenie Gminy Łądek-Zdrój do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości – 114.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023-2026 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.



ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju otrzymują wynagrodzenie w wysokości 250 zł brutto za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:
 - ✓ uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
 - ✓ uczestniczenie w posiedzeniu zespołu roboczego Komisji (np. ds. leczenia odwykowego, ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ds. przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Miejskiej).
2. Przewodniczący GKRPA otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1000 zł brutto miesięcznie za realizację i koordynację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Łądek-Zdrój na lata 2023-2026.
3. Wynagrodzenie dla przewodniczącego i członków GKRPA wypłacane będzie na podstawie list obecności potwierdzonych przez przewodniczącego GKRPA.
4. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju przysługuje również zwrot kosztów wyjazdów związanych z wykonywaniem pracy Komisji w terenie oraz kosztów udziału w szkoleniach na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
5. W przypadku podjęcia Rozporządzenia przez Radę Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, wynagrodzenie przewodniczącego i członków GKRPA zostanie odpowiednio zwiększone.



MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- ✓ analizę dokumentów,
- ✓ badanie ankietowe adresatów Programu,
- ✓ badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.



BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>
2. <http://google.com/>
3. Bochenek, M., Lange R., Nastolatki 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2019.
4. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019, 2020 i 2021 rok.
5. Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących od hazardu i innych uzależnień behawioralnych – edycja 2018/2019, Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Narkomanii, Warszawa 2019.
6. Sierosławski J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną, raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku, Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD, Warszawa 2020.
7. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok.
8. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za 2019, 2020 i 2021 rok.
9. Tanaś, M., (red), Nastolatki wobec Internetu, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2016.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).



SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Łądek-Zdrój na mapie powiatu kłodzkiego	6
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Łądek-Zdrój w latach 2019-2021....	22
Rysunek 3. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca na terenie gminy Łądek-Zdrój w latach 2019-2021	22

SPIS TABEL

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Łądek-Zdrój w latach 2019-2021	8
Tabela 2. Udział ludności gminy Łądek-Zdrój według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2019-2021	9
Tabela 3. Działania funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Łądku-Zdroju w latach 2019-2021.....	15
Tabela 4. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądku-Zdroju wobec osób uzależnionych w latach 2019-2021	16
Tabela 5. Liczba osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w Łądku Zdroju w latach 2019-2021	17
Tabela 4. Działania wobec osób uwikłanych w przemoc w latach 2019-2021	21

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Łądek-Zdrój w latach 2019-2021.....	7
Wykres 2. Populacja Gminy z podziałem na płeć w latach 2019-2021.....	7
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w Gminie w latach 2019-2021 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	13
Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu narkomani w Gminie w latach 2019-2021 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	14
Wykres 4. Dane w zakresie liczby osób z problemem alkoholowym korzystających z porad w Punkcie w latach 2019-2021.....	18
Wykres 5. Liczba członków GKRPA w Łądku-Zdroju uczestniczących w szkoleniach w latach 2019-2021.....	19
Wykres 6. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	20
Wykres 7. Dane dotyczące zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	21
Wykres 8. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie w latach 2019-2021	23
Wykres 9. Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w gminie Łądek-Zdrój w latach 2019-2021	23

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 41 ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) oraz z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) realizacja zadań, określonych w ww. ustawach, należy do zadań własnych gminy i jest prowadzona w postaci programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanego przez Radę Miejską Łądko-Zdroju.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz 2469) konieczne stało się przyjęcie jednego, wspólnego gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Łądek-Zdrój z lat poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Łądek-Zdrój, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi zawodowo.

Na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przeznaczane są dochody z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Łądek-Zdrój na lata 2023- 2026 został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łądko-Zdroju. Program na lata 2023-2026 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 jest zasadne.

Burmistrz Łądko- Zdroju

Roman Kaczmarczyk